

ТЕРРОРИЗМТОЙ ТЭМЦЭХ СӨРӨГ ТУСГАЙ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ,
БЭЛТГЭЛЖИЛТИЙН ЗАРИМ АСУУДАЛ
/ОХУ-ын Үндэсний гвардийн жишээ нь дээр/

Жаргах цагт сэрэмж хэрэгтэй
Зовох цагт хатуужих хэрэгтэй
Дайсан үгүй гэж ирт мэсийг биеэс бүү холдуул
Даруй хортой хэмээн нөхрийг бүү сөнөө

Оюунтүлхүүр судраас

Товч агуулга: ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэргийн терроризмтой тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагааны сургалт, бэлтгэлжилтийн удирдлага, зохион байгууллалтын талаар дурьдсан.

Abstract: National Guard of the Russian Federation the management of negative counter-terrorism training, the management, the organization and the results of its preparation.

Түлхүүр үгс: ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэрэг, терроризмтой тэмцэх чиг үүргийн сургалт, бэлтгэлжилт, хөгжлийн чиг хандлага.

Keywords : National Guard of the Russian training, preparation and development trends of terrorism.

Дэлхийн улс орнууд терроризмтой тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагааны онол практикийн асуудлыг эрдэм шинжилгээ, судалгаанд суурилсан нэгдмэл бодлого, тогтолцоо, удирдлага, зохион байгуулалттайгаар тэмцэхэд чиглэсэн сургалт, бэлтгэлжилтийг тасралтгүй, өндөр ачаалалтай хийсээр л байна.

Манай улсад терроризмын аюул, заналхийлэл шууд нүүрлээгүй ч терроризмын эсрэг тэмцэлд холбогдох байгууллагууд, ард иргэдийг урьдчилан бэлтгэх, нийгмийн дэг журмыг хангах ажлыг эрчимжүүлэх, олон нийтийн хүч дэмжлэгийг авч ажиллах нь тулгамдсан асуудал хэвээр байна.

Терроризм - хаана хяналт, шалгалт сул, сонор сэрэмжгүй назгай байдал ноёрхож, ард иргэд, холбогдох байгууллага нь түүний эсрэг тэмцэх бэлтгэлгүй байна, тэнд орон зайгаа олон цэцэглэн хөгжиж, нутагшидаг.

Манай улс нь хуучин ЗХУ (ОХУ)-д өөрийн бүхий л мэргэжлийн боловсон хүчнийг бэлтгэж, тэдний техник тоног төхөөрөмж, зэвсэг, хэрэгслийг ашиглан, сурган заах арга зүй, сургалт, бэлтгэлжилтийн тогтолцоогоор явж ирсэн уламжлалтай.

Энэ уламжлал нь дэлхий нийтийн анхаарлын төвд байгаа террористуудтай тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагааны сургалт, бэлтгэлжилтийг үр дүнтэй зохион байгуулахад илүү бидэнд ойр, хэрэгжүүлэхэд оновчтой байх гэсэн үзэл хандлагаар тухайн улсын үндэсний гвардийн цэргийн сургалт бэлтгэлжилтийг жишээ болгов.

НЭГ: ТЕРРОРИЗМТАЙ ТЭМЦЭХ ҮНДСЭН ХҮЧ- ҮНДЭСНИЙ ГВАРДИ

Улс орны дотоод аюулгүй байдал, терроризмтай тэмцэх төрийн бодлого, тогтолцоо, удирдлага, зохион байгуулалт, тусгайлсан чиг үүрэг бүхий байгууллагуудын үүрэг гүйцэтгэх чадавхи, харилцан ажиллагааны өнөөгийн нөхцөл байдалд эрдэмтэн, судлаачдын баг 1990 оноос хойш судалгаа хийсний үндсэн дээр цаашид энэ бүтэц, тогтолцоогоор явах боломжгүй гэдгийг тогтоосон¹.

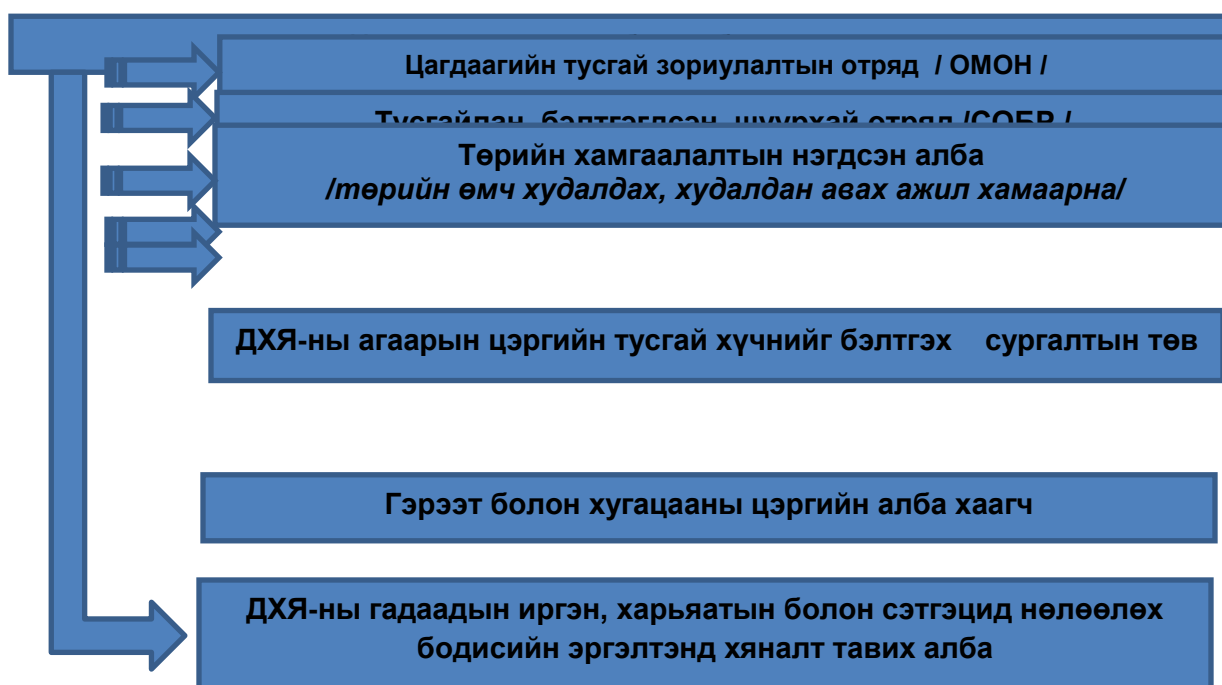
¹. Чернявский А.Г., Олейник С.А, Дефиниция «Международный терроризм» в международном праве // Юридическая наука и практика: Вестник Нижегородской академии МВД России. 2018. № 4 (44) С. 322-327.

ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэрэг нь ерөнхийлөгчийн зарлигаар анх 2016 оны 4 дугаар сарын 5-ны өдөр Дотоодын цэргийн үндсэн бүтэц дээр БХЯ-ны цэргийн цагдаа, армийн агаарын болон тэнгисийн цэргийн флотын хүч хэрэгсэл, онцгой байдлын зарим ангийг нэгтгэн “Үндэсний гвардийн цэргийн алба” болгон өөрчлөн зохион байгуулсан.

ОХУ-ын Төрийн дум 2016 оны 7 дугаар сарын 22-ны өдөр (№ 226) Үндэсний гвардийн цэргийн албаны эрх зүйн байдал, үйл ажиллагааны чиглэлийг тогтоон, Үндэсний гвардийн тухай хуулийг батлан, ерөнхийлөгч 2016 оны 7 дугаар сарын 29-ны өдөр батламжилжлан гарын үсэг зурсан.

Олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах, нийтийн дэг журмыг хамгаалах, улсын онц, онц чухал объектыг хамгаалах, терроризмтай тэмцэх зэрэг үндсэн чиг үүрэг бүхий байгууллагуудыг нэгтгэн “Үндэсний гвардийн цэргийн алба ” болгон өөрчлөн зохион байгуулсан явдал нь дэлхий улс, орнууд дотоод аюулгүй байдлаа хангаж байгаа нийтлэг чиг хандлага, орос орны өнөөгийн шинэ орчин нөхцөлд тохирсон түүхэн ач холбогдолтой шийдвэр болсон гэж судлаачид үздэг².

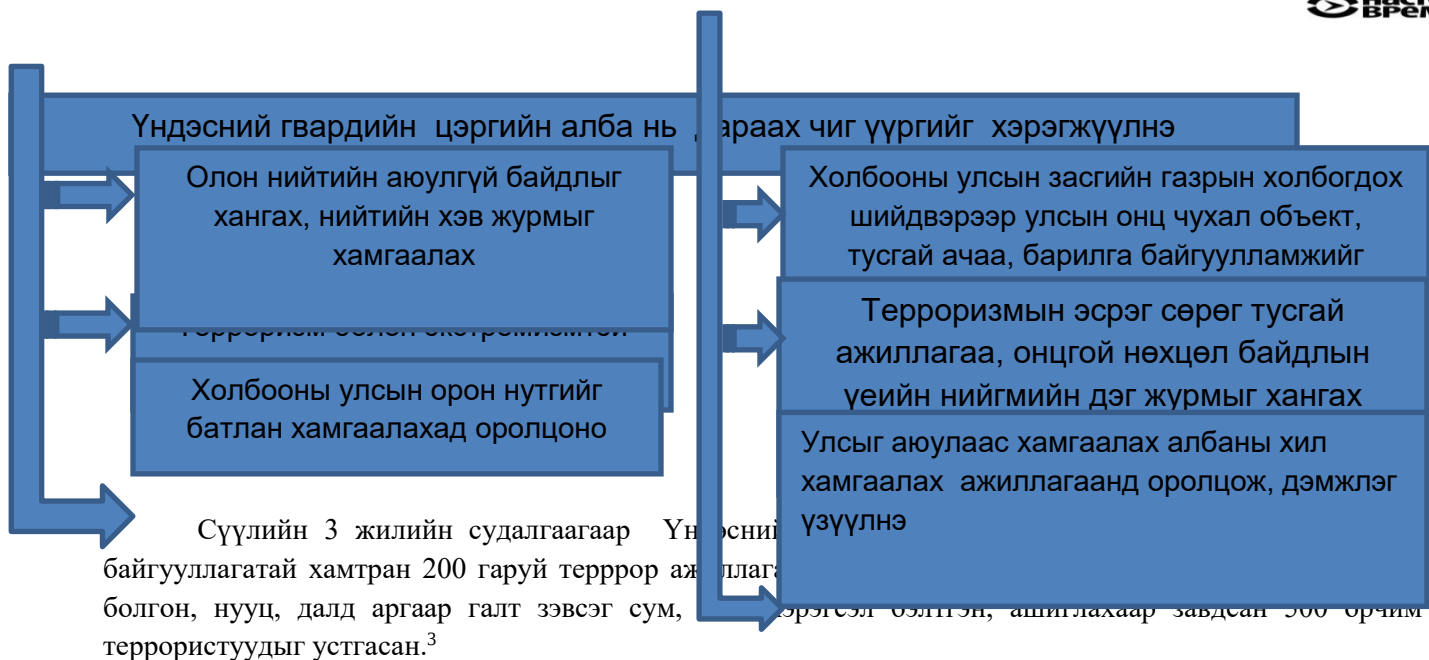
ХОЁР: ҮНДЭСНИЙ ГВАРДИЙН БҮТЭЦ, ТОГТОЛЦОО, ЧИГ ҮҮРЭГ

² Олейник С.А., Самодуров Д.И., Олейник Е.П. Международно-правовые основы борьбы с терроризмом. Роль в борьбе с терроризмом Федеральной службы войск национальной гвардии Российской Федерации // Государственная служба и кадры. 2017. № 1. С. 97-100.

НАСТОЯЩЕЕ
ВРЕМЯ

ГУРАВ: ТЕРРОРИЗМТАЙ ТЭМЦЭХ АЖИЛЛАГААНЫ СУРГАЛТ, БЭЛТГЭЛЖИЛТ

³ Росгвардия смотрит в будущее Интервью Андрей Сорокин В интервью журналу «Национальная оборона» директор Федеральной службы войск национальной гвардии – главнокомандующий войсками национальной гвардии РФ генерал армии Виктор ЗОЛОТОВ №8 август 2019

Орчин үеийн терроризм нь тухай улсын геополитик, улс төр, нийгэм, эдийн засгийн нөхцөл байдлын онцлогоос нь хамааран илэрч үзэгдэх хэлбэр, загвар, хөнөөлийн хүрээ, учруулах аюул нь өөр өөр байгаа бөгөөд урьдчилан төсөөлөх боломж хомсхон байна.

Олон улсын болон бүс нутгийн хэмжээнд терроризмын эсрэг тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагааны сургалт, бэлтгэлжилтийг зохион байгуулахдаа судалгаанд суурилсан бодлого, тогтолцоо, хөтөлбөр, сургалтын материаллаг бааз, орчин дээр цагийн байдлын янз бүрийн нөхцөлд, алба хаагчдыг өндөр ачаалалтай тогтмол явуулснаар аливаа террори хэлбэрийн аюулаас урдчилан сэргийлэх, саармагжуулах, устгах боломжтой гэж судлаачид үзэж байна.

ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэргийн албаны сургалт бэлтгэл нь Дотоодын цэрэг, тусгай хүчний сургалтын уламжлалт сурган **заах арга зүйд тулгуурлан** орчин үеийн цэргийн боловсролын хөгжлийн чиг хандлага, боловсролд инновацийг нэвтрүүлэх **цогц бодлогын хүрээнд** судалгаа, сургалт бэлтгэлийг ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэргийн дээд сургуулиудад мэргэжилтэн болон бакалаврын түвшинд сургалтыг дараах чиглэлээр үе шаттайгаар зохион байгуулж байна. Үүнд:

1. Армийн генерал И.К. Яковлевийн нэрэмжит Новосибирск хотын Үндэсний гвардын цэргийн дээд сургууль

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 40.05.01 Үндэсний аюулгүй байдлын эрх зүйч (Командын анги) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 45.05.01 Орчуулга ба орчуулагч (Тагнуулын факультет) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил

2. Улаан тугийн одонт Холбооны улсын Саратов хотын Үндэсний гвардын цэргийн дээд сургууль

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 40.05.01 Үндэсний аюулгүй байдлын эрх зүйч (Командын анги) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил

3. Холбооны улсын Санкт-Петербург хотын Үндэсний гвардын цэргийн дээд сургууль

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 40.05.01 Үндэсний аюулгүй байдлын эрх зүйч (Командын анги) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 40.05.02 Албаны үйл ажиллагааны сэтгэл зүй (Ёс зүй, сэтгэл судлалын хангалтын анги) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

4. Холбооны улсын Перм хотын Үндэсний гвардын цэргийн дээд сургууль

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 23.05.02 Тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын мэргэжилтэн (Техникийн хангалтын факультет) Дээд боловсролын түвшин- Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 23.05.02 Албаны үйл ажиллагааны сэтгэл зүйч (Ёс зүй, сэтгэл судлалын хангалтын анги) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 17.05.02 Артиллер, ракетын болон буудлагын зэвсэгийн мэргэжилтэн (Артиллерийн зэвсэглэлийн факультет) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 09.05.02 Тусгай зориулалтын холбоо, математик, мэдээлэл технологийн системийн ашиглалтын мэргэжилтэн (Автоматик системийн удирдлагын факультет) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 11.05.02 Тусгай радио техникийн ашиглалт, автомат удирдлага, ашиглалтын мэргэжилтэн (Автомат системийн удирдлагын факультет) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 09.05.02 Тусгай зориулалтын холбоо, математик, мэдээллийн технологи, системийн ашиглалтын мэргэжилтэн (Автоматик системийн удирдлагын факультет) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 06.05.02 Цэргийн биологи, нохой сургагч мэргэжилтэн (Нохойн сургуулийн факультет) Дээд боловсролын түвшин: бакалавр Мэргэжилтэн-4 жил,

➤ Мэргэжлийн чиглэл: 56.05.01 Цэргийн ар тал, хангалтын мэргэжилтэн (Цэргийн ар тал, хангалтын факультет) Дээд боловсролын түвшин Мэргэжилтэн-5 жил,

Мөн ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэргийн албаны даргалах бүрэлдэхүүн, офицеруудыг БХЯ-ны Цэргийн их сургуулийн харьяа Үндэсний гвардийн сургуульд бэлтгэхээс гадна Зэвсэгт хүчний ерөнхий цэргийн академийн хуурай замын цэргийн шинжлэх ухаан, сургалт, бэлтгэлийн төвд бэлтгэгдэж байна.

ОХУ-ын Үндэсний гвардийн цэргийн командлал, удирдлага “Олон улсын терроризмтой тэмцэх” чиглэлээр команд штабын хээрийн сургуулийг хөрш зэргэлдээ болон хамтын ажиллагаатай улсуудтай хамтарсан сургалтыг тусгай хөтөлбөрийн хүрээнд байнга зохион байгуулж үр дүнг тооцож байна.

Тухайлбал 2019 оны 10 дугаарын 14-16 ны хооронд БНХАУ-ын ардын зэвсэгт цагдаатай хамтарсан хээрийн сургуулийг “Ууланд” нэртэйгээ Новосибирск хотын ойролцоог хээрийн сургалтын төвд зохион байгуулсан нь олон улсын болон бус нутгийн хэмжээнд терроризмын эсрэг хамтран тэмцэх бодлого барьж хүчээ нэгтгэж, сургалт бэлтгэлжилтийн чанар үр өгөөжийг дээшлүүлэх, аюулгүй байдлыг хангахад үнэтэй хувь нэмэр оруулж байна гэж судлаачийн хувьд үзэж байна.

ОХУ-ын Үндэсний гвардын тухай хуулийн 4 дүгээр бүлгийн 25 дугаар зүйлд Үндэсний гвардын цэрэгт боловсон хүчнийг доорхи үе шаттай бэлтгэнэ.

25.1. Холбооны улсын боловсролын тухай хуулийн дагуу явуулах сургалт:

25.1.1. Төрийн болон цэргийн албанд насан хүрээгүй хүүхдүүдийг урьдчилан сургаж бэлтгэх зорилгоор нэмэлт хөтөлбөрийн дагуу ерөнхий боловсролын ахлах болон дунд сургуулийн сурагчдын сургалт,

25.1.2. Мэргэжлийн дунд боловсролын сургалт,

25.1.3. Дээд боловсролын сургалт,

25.1.4. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалт,

25.1.5. Тодорхой чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалт,

25.2. Даргалах бүрэлдэхүүнийг мэргэшүүлэх, хугацаат цэргийн алба хаагчдын байдлааны бэлтгэлийн сургалт,

25.3. Алба хаагчдын мэргэжлийн тактик-тусгай бэлтгэлийн мэргэшүүлэх сургалт,

Албан тушаалын түвшингээр нь сургалт, бэлтгэлийг дараах байдлаар зохион байгуулна:

- Удирдах бүрэлдэхүүний сургалт, бэлтгэл (командующий);
- Ахлах бүрэлдэхүүний сургалт, бэлтгэл (офицер);
- Ахлагч бүрэлдэхүүний сургалт, бэлтгэл (парпорщики, мечмани);
- Цэргийн албаны сургалт бэлтгэл (хугацааны болон гэрээт); гэх зэргээр шаталсан зарчмаар явуулна.

Сургалт, бэлтгэлжилтийн орчин, нөхцөлд:

- Онол арга зүйн мэдлэг олгох сургалтыг (сургалтын танхимд лекц, семинар, команд штабын сургалт хэлбэрээр) олгоно;
- Сэтгэл зүйн бэлтгэл (цагийн байдалд ойртуулсан сургалтын төв, полигон) суулгана;
- Бие бялдрын бэлтгэл (цагийн нөхцөлд ойртуулсан сургалтын төв, полигон); суулгана
- Тэсвэр, тэвчээрийн бэлтгэл (цагийн нөхцөлд ойртуулсан сургалтын төв, полигон) суулгана

Цэргийн анги салбарт явуулах тасралтгүй сургалт бэлтгэлжилтийн төрлүүд:

1. Биеийн хүчний бэлтгэлжилт: Гэмт этгээдийн эсэргүүцлийг биеийн хүчээр ялах бэлтгэлжилт, аюулыг өөрөөсөө зайлуулах, мэдрэх чадвар (Биеийн хүч, тэсвэр, тэвчээр, аюулыг хугацаанд нь мэдрэх)

2. Техникийн бэлтгэлжилт: (Нэг бүрийн тусгай хэрэгсэл, байлдааны мэх, өчигийг хуулийн хүрээнд цаг хугацаанд хэрэглэх чадвар)

3. Галт зэвсгийн бэлтгэлжилт: (Янз бүрийн байрлалаас оновчтой буудах чадвар, буудлагын зэвсгийн эд анги, ажиллах зарчмын талаархи хангалттай мэдлэг),

4. Мэргэжлийн Тактикийн бэлтгэлжилт: (Хувийн аюулгүй байдлаа хангах үүргээ биелүүлэх явцад өөрийн үйлдлийг хянах, хууль зөрчигч этгээдийн эсэргүүцлийг урьдчилан тооцох чадвар)

5. Эр зоригийн бэлтгэлжилт: (Бодит нөхцөлд өөрийнхээ үйлдлийг зохицуулах чадвар)

6. Мэргэжлийн сэтгэл зүйн бэлтгэлжилт: (Мэргэжлийн үйл ажиллагаатай холбоотой сэтгэл зүйн хүндрэлийг даван туулах чадвар)

7. Байнгын биеийн бэлтгэлжилт: (Мэргэжлийн сургалтаар олж авсан мэдлэг, дадлага, чадварыг алба хаах хугацаандаа мэргэшлийн болгон бэлтгэлжиж, хадгалж байгаа байдал)

Сургалт, бэлтгэлжилтийг зохион байгуулах зарчим

8. Практикт ажиллагаанд суурилсан сургалт бэлтгэлийн нэгдсэн бодлого, тогтолцоо, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг үр дүнгээр нь тооцох зарчим;

9. Багшлах бүрэлдэхүүний сурган заах арга зүйг дээшлүүлэх, тасралтгүй сургалтын зарчим;

10. Бодит цагийн байдал, нөхцөлд ойртсон /зарим тохиолдолд бодитой/ сургалтын орчин, /төв, бааз, полигон гэх мэт /хэрэглэгдэхүүн /хамгаалах хувцас, хэрэгсэл, зэвсэг, техник, сум, галт хэрэгсэл, орлуулан ашиглах хэрэгсэл гэх мэт/-тэй сургалтыг тогтмол, өндөр ачаалал дор зохион байгуулах зарчим;

11. Сургалт бэлтгэлжилтийг идэвхүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээ /уралдаан тэмцээн, үзүүлэх тоглолт, тайлан тоглолт, красный брет/ байнгын өндөр ачаалалд явуулах нэгдсэн тогтолцооны зарчим;

ТАВ: ҮНДЭСНИЙ ГВАРДИЙН БҮТЦЭЭР ТЕРРОРИЗМТАЙ ТЭМЦЭЖ БАЙГАА ГАДААДЫН ЗАРИМ УЛС.

- **США** —АНУ-ын үндэсний гварди
- **Иран** — Исламын хувьсгалыг хамгаалах корпус
- **Италия** — Италийн Карабинар
- **Франция** — Үндэсний жандарм
- **Китай** — БНХАУ-ын ардын зэвсэгт цагдаа
- **Украина** —Украин улсын үндэсний гварди

Бид терроризм гэгчтэй шууд нүүр тулсан ил мэдрэгдэх аюулаас гадна мэдрэгдэхгүй, цагийн урт хугацааны явцад улс орны язгуур эрх ашигт нөхөж баршгүй хохирол учруулах (зөөлөн хүчний бодлогоор дамжин ирэх) тийм аюул, өөрөөр хэлбэл уламжлалт бус аюул тулгарч болохоор байна.

1. Аюулгүй байдалд хандах хандлага, түүнийг хангах үйл ажиллагаа нь мэдлэг, мэдээлэл, дүн шинжилгээнд суурилна гэсэн Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааны зарчмыг баримтлан, улс орны дотоод аюулгүй байдлыг хангах, терроризмтой тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагааны сургалт, бэлтгэлжилтийг эрдэм шинжилгээ судалгаанд тулгуурлан тасралтгүй явуулах зорилгоор ДХИС-ийн Эрдэм шинжилгээний нэгдсэн хүрээлэнгийн дэргэд “Дотоод цэргийн судлал”- судалгааны төвийг байгуулах үндэслэл, хэрэгцээ, өнөөгийн шаардлагыг тусгасан саналыг холбогдох байгууллагад танилцуулах;

2. Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хуулийн төслийн танилцуулгад манай улсад хийгдсэн эрсдлийн үнэлгээгээр дээрх эрсдлийг нэмэгдүүлж байгаа хэд хэдэн хүчин зүйлс байгаа талаар дурдсан болно. Тухайлбал ... “Тагнуул, хууль сахиулах байгууллагын хүний нөөц, туршлага, зэвсэг хэрэгсэл хангалтгүй” гэснийг харгалзан терроризмтой тэмцэх тусгайлсан чиг үүрэг бүхий байгууллага, алба хаагчдийн сургалт бэлтгэлжилтийн тогтолцоо, давтамж, чанар үр дүнг шинэ шатанд гаргах зорилгоор сургалтын орчин (бааз, полигон, төв гэх мэт), хэрэгсэл (тусгай хувцас, зэвсэг, техник, сум галт хэрэгсэл гэх мэт)-д шаарддагдах төсөв, хөрөнгийн асуудлыг тавьж, шийдвэрлүүлэх;

3. Улсын дотоод аюулгүй байдлыг хангах, терроризмтой тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагаа явуулах, нийтийн аюулгүй байдал, нийгмийн дэг журмыг хангах үүрэг хүлээсэн төрийн тусгайлсан чиг үүрэг бүхий зарим байгууллагуудын алба хаагчдын ажлын ачааллал, үүрэг гүйцэтгэх чадавхи, албаны бэлэн байдалд дүн шинжилгээ хийж, шаардлагатай гэж үзвэл ердийн болон онцгой нөхцөлд хуулиар хүлээсэн чиг үүргээ амжилттай хэрэгжүүлэх, байнгын бэлэн байдалд ажиллах сургалт бэлтгэлжилт, чадавхитай үндэсний хэмжээний нэгжийг байгуулах асуудлыг судлаж, хэрэгжүүлэх эсэхийг тодорхойлох;

